یادداشت

از واقعیت جنگ تا روایت پیروزی

علی‌حسن حیدری

کارشناس سیاسی

جنگ فقط در میدان نظامی تعیین تکلیف نمی‌شود. هر جنگی در کنار میدان نبرد، میدان دیگری به نام افکار عمومی دارد. در این میدان، برداشت مردم از واقعیت می‌تواند به اندازه خود واقعیت اثرگذار باشد. به همین دلیل، پیروزی زمانی به یک سرمایه راهبردی تبدیل می‌شود که بتوان ابعاد آن را دقیق، مستند و قابل فهم برای جامعه توضیح داد.

روایت درست از جنگ به معنای نادیده گرفتن خسارت‌ها و پنهان کردن واقعیت‌های تلخ نیست. جنایات دشمن باید به درستی منعکس، توصیف و تحلیل شود. روایت معتبر باید همزمان توانمندی‌ها، هزینه‌ها، ناکامی‌ها و دستاوردها را ببینند. تفاوت اصلی در این است که هیچ حادثه جزئی نباید جای تصویر کلی جنگ را بگیرد. معیار سنجش یک جنگ، صرفاً تعداد حملات یا میزان خسارت‌های واردشده نیست. باید پرسید هر طرف با چه اهدافی وارد میدان شد و در پایان تا چه اندازه به اهداف خود رسید. باید بررسی کرد کدام طرف توانست ابتکار عمل را حفظ کند و کدام طرف ناچار شد محاسبات خود را تغییر دهد. چنین نگاهی، جنگ را از مجموعه‌ای از تصاویر پراکنده به یک روند قابل تحلیل تبدیل می‌کند. در جنگ‌های جبهه صهیونیستی مسیحی علیه ایران اسلامی، یکی از مهم‌ترین عناصر تعیین‌کننده، فاصله میان محاسبات اولیه و واقعیت نهایی میدان بوده است. هرگاه دشمن بر فروپاشی سریع، ازهم گسیختگی اجتماعی یا ناتوانی ساختار سیاسی حساب کرده باشد، تداوم انسجام داخلی می‌تواند یکی از مهم‌ترین متغیرهای شکست این محاسبه باشد. جامعه‌ای که در شرایط بحرانی بتواند انسجام خود را حفظ کند، ظرفیت بالاتری برای تحمل فشار و مدیریت بحران خواهد داشت.

نکته مهم دیگر، پیوند میان میدان نظامی و میدان دیپلماسی است. قدرت نظامی زمانی به دستاورد سیاسی تبدیل می‌شود که بتواند در محاسبات طرف مقابل اثر بگذارد. دیپلماسی نیز زمانی مؤثرتر است که پشتوانه واقعی در میدان داشته باشد. بنابراین تقلیل جنگ به یکی از این دو حوزه، تصویر کاملی از معادله قدرت ارائه نمی‌دهد. از سوی دیگر، نباید تحولات جبهه‌های مختلف را با یک معیار واحد سنجید. هر جبهه شرایط، بازیگران، محدودیت‌ها و موازنه خاص خود را دارد. آنچه در لبنان رخ می‌دهد الزاماً با آنچه در یمن یا خلیج فارس اتفاق می‌افتد، قابل مقایسه مستقیم نیست. تحلیل درست باید ویژگی‌های هر جبهه را در نظر بگیرد و سپس تأثیر آن را بر تصویر کلان جنگ ارزیابی کند. در این میان، یکی از خطرناک‌ترین خطاها، تبدیل تحلیل جنگ به تسویه‌حساب سیاسی داخلی است. اختلاف‌نظر طبیعی است، اما بحران امنیتی نباید به ابزاری برای تشدید شکاف‌های اجتماعی تبدیل شود. جامعه در شرایط جنگ بیش از هر چیز به اطلاعات دقیق، تحلیل روشن و مسئولیت‌پذیری نیاز دارد. هیجان جای تحلیل را نمی‌گیرد و شعار جای واقعیت را پر نمی‌کند. در سطح رسانه‌ای، مسئله اصلی ایجاد «روایت اول» است. اگر روایت واقعیت با تأخیر ارائه شود، دیگران فرصت پیدا می‌کنند معنای حوادث را پیش از آنکه افکار عمومی به اطلاعات کافی دسترسی پیدا کند، تعیین کنند. روایت اول البته نباید به معنای روایت عجولانه باشد. سرعت زمانی ارزشمند است که با دقت و اعتبار همراه شود.

پس از روایت اول، استمرار اهمیت پیدا می‌کند. یک روایت راهبردی با انتشار چند خبر یا چند ویدئو تثبیت نمی‌شود. جامعه باید بتواند تحولات پراکنده را در یک چارچوب منسجم دنبال کند. تداوم رسانه‌ای، از فراموش شدن دستاوردها جلوگیری می‌کند و مانع می‌شود که هر حادثه جدید، تمام تصویر قبلی را تحت‌الشعاع قرار دهد. اصل دیگر، «نقطه‌زنی» در پاسخ رسانه‌ای است. همه ادعاهای دشمن ارزش پاسخ ندارند. رسانه حرفه‌ای باید ابتدا مهم‌ترین نقاط ابهام و نگرانی جامعه را شناسایی کند. سپس دقیقاً همان نقاط را هدف قرار دهد. پاسخ‌های کلی معمولاً ابهام را کاهش نمی‌دهند. پاسخ دقیق می‌تواند یک ادعای بزرگ را با یک واقعیت روشن به چالش بکشد. در همین چارچوب، اقتصاد نیز بخشی از میدان جنگ است. فشار اقتصادی فقط با شاخص‌های اقتصادی سنجیده نمی‌شود. آثار روانی و اجتماعی آن نیز اهمیت دارد. هدف عملیات اقتصادی می‌تواند ایجاد احساس ناتوانی، بی‌افقی و بی‌اعتمادی باشد. بنابراین، مقابله با فشار اقتصادی نیازمند دو مسیر همزمان است. مسیر نخست، کاهش واقعی آسیب‌های اقتصادی است. مسیر دوم، جلوگیری از تبدیل مشکلات اقتصادی به احساس فروپاشی و بی‌پناهی عمومی است. در نهایت، مهم‌ترین سرمایه هر کشور در جنگ، فقط تجهیزات نظامی نیست. اعتماد عمومی، انسجام اجتماعی، قدرت تصمیم‌گیری و توانایی تبدیل قدرت به دستاورد سیاسی نیز بخشی از قدرت ملی هستند. اگر این عناصر در کنار یکدیگر قرار گیرند، فشار نظامی و اقتصادی لزوماً به نتیجه‌ای که طراحان آن انتظار دارند، منجر نمی‌شود. بنابراین روایت پیروزی نباید ساختن یک تصویر غیرواقعی از جنگ باشد. روایت پیروزی باید نشان دهد که کشور با چه تهدیدی مواجه شد، دشمن چه محاسبه‌ای داشت، چه اتفاقی در میدان افتاد، چه هزینه‌هایی پرداخت شد و در نهایت چه تغییری در معادله قدرت ایجاد شد. چنین روایتی هم واقع‌گرایانه است و هم اقناعی. مهم‌تر از همه مخاطب را به جای تماشاگر اخبار پراکنده، به تحلیل‌گر روند تحولات تبدیل می‌کند.

پیروزی زمانی ماندگار می‌شود که جامعه بتواند معنای آن را بفهمد. روایت معتبر نیز زمانی شکل می‌گیرد که بر واقعیت تکیه کند. از همین رو، وظیفه رسانه در دوره پس از جنگ، صرفاً تکرار خبرهای میدان نیست. وظیفه اصلی آن، تبدیل واقعیت‌های پراکنده به فهمی منسجم از منافع ملی، قدرت ملی و مسیر آینده کشور است.

گزارش تحلیلی

فائزه‌سادات یوسفی

هرمز باتلاق هیمنه امریکا

جنگ با ایران، راهبرد واشینگتن را به بن‌بست کشاند

روند تحولات جنگ امریکا و ایران و دامنه تبعات آن در منطقه نشان می‌دهد که خروج از جنگ به یکی از مبهم‌ترین و پرچالش‌ترین راهبردهای امریکا رسیده و فعلاً دورنمایی از آن دیده نمی‌شود. حملات پراکنده و نوسانی امریکا علیه مناطق جنوبی و نفتکش‌های ایرانی و تهدیدات فزاینده هوش مصنوعی‌وار ترامپ نشان می‌دهد که امریکا در تله راهبردی جنگ گرفتار شده است. البته با توجه به شرایط غرب آسیا، امریکا قصد ندارد جنگ را پایان دهد یا نقطه پایانی بر آن بگذارد، زیرا تحولات منطقه با هدایت امریکا به سمت افزایش تنش در منطقه برای پیاده‌سازی پروژه مهار مقاومت و جایگزینی آن با نظم اسرائیلی در حال حرکت است. با وجود این، امریکا در نبرد خودساخته خود با ایران به چالش اساسی برخورده، بنابراین تمام اهتمام آن برای باز کردن گره بزرگ تحولات منطقه و هموار کردن مسیر پروژه‌اش به بن‌بست رسیده است.

■■■

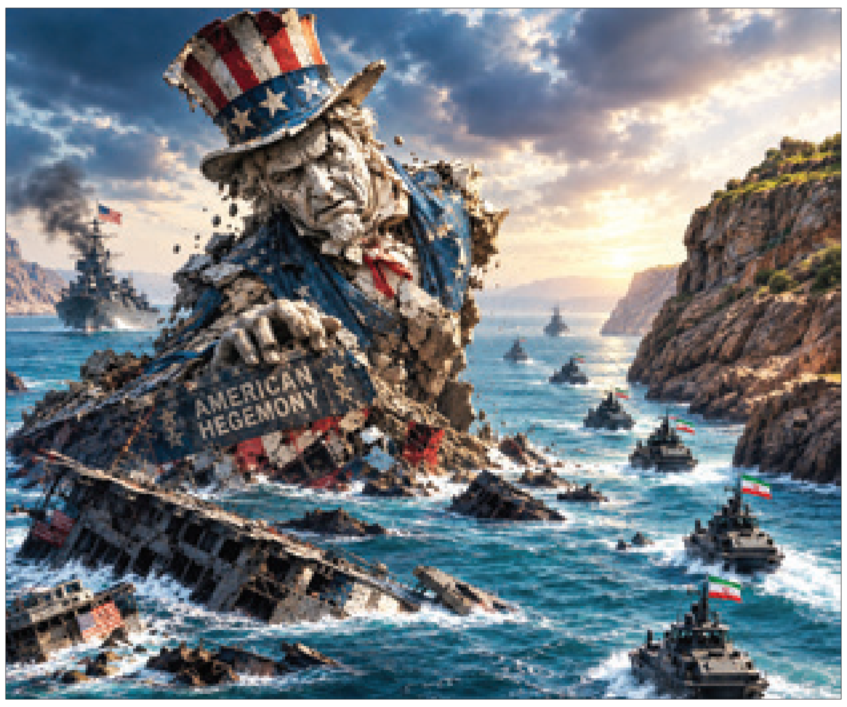

نقطه شروع ارزیابی روند افول امریکا در جهان را می‌توان در مقیاس منطقه‌ای جست‌وجو کرد. کاهش نفوذ امریکا در منطقه پس از آغاز جنگ، یکی از اصلی‌ترین پیامدهای غیرمنتظره بود که در دامنه ارزیابی‌های امریکا قرار نداشت. تحلیلگران بسیاری بر این گزاره صحه می‌گذارند که جنگ با ایران بر خلاف انتظار امریکا موجب کاهش نفوذ آن در بین دولتمردان و حتی متحدان امریکا شده است. به عنوان نمونه، فارن‌افرز می‌گوید که نظم امریکایی خاورمیانه که از ۱۹۹۱ حاکم بود، یکی از قربانیان جنگ ایران است. ناتوانی امریکا در محافظت از متحدان خلیجی و باز نگه داشتن تنگه هرمز، اساس حضور نظامی و قراردادهای امنیتی‌اش را از بین برده و با تغییر نگاه کشورهای عربی، آنها را به تنوع‌بخشی به قراردادهای دفاعی سوق داده است.

موضوع افول امریکا فقط محدود به منطقه نیست و در عرصه جهانی نیز مصداق دارد. امریکا پس از شش ماه جنگ ترکیبی و متحمل شدن خسارت‌های سنگین و پیش‌بینی نشده به پایگاه‌های خود در اثر حملات دقیق ایران، نتوانست به اهدافش برسد و در نتیجه، تصویر یک قدرت شکست‌پذیر را برای جهان به نمایش گذاشت. تغییر راهبرد جنگ ضربتی که با به شهادت رساندن رهبر معظم انقلاب، فرماندهان ارشد نظامی و حملات گسترده به ایران آغاز شد، اکنون به دلیل شکست در هدف تغییر نظام یا حتی تغییر رفتار جمهوری اسلامی، در مسیر فرسایش قرار گرفته و هیچ چشم‌اندازی هم برای آن دیده نمی‌شود. نیویورکر نتیجه جنگ را پس از شش ماه «شکست استراتژیک عمیق برای امریکا» توصیف کرده است. قدرت و اعتبار امریکا کاهش یافته، ذخایر مهمات دقیق و پدافندی به شدت مصرف شده، پایگاه‌های منطقه‌ای آسیب دیده‌اند و «همه اکنون امریکا را کمتر از قبل می‌بینند». این را بخشی از «فروپاشی شتابان قدرت و اعتبار امریکا» دانسته‌اند.

القدس العربی نیز با تشریح وضعیت امریکا معتقد است که ترامپ با جنگ علیه ایران، امریکا را وارد مسیر افول کرد، زیرا به طور منطقی، قدرت‌های بزرگ زمانی شروع به افول می‌کنند که برتری تاکتیکی آنها نتواند نتایج استراتژیک را به همراه داشته باشد، زمانی که تعهدات آنها سریع‌تر از رشد منابعشان گسترش یابد و زمانی که رهبران آنها اولویت‌ها را اشتباه قرار دهند و تصمیمات ضعیفی بگیرند.

■ باتلاق تنگه هرمز

با وجود ماه‌ها جنگ و تکرار ادعاهایی نظیر نابودی قدرت نظامی ایران توسط ترامپ، اما تنگه هرمز به نقطه عطف جنگ با ایران تبدیل شده و یک جنگ فرسایشی و پرهزینه را برای آن رقم زده است. ایران با استفاده از موقعیت جغرافیایی هرمز، مین‌های دریایی، پهپادها و توان موشکی، هزینه بازگشایی تنگه را برای امریکا به‌شدت افزایش داد و توانست یک بحران انرژی جهانی به وجود آورد. به این ترتیب، امریکا که جنگ را با هدف تحمیل سریع اراده خود بر ایران آغاز کرده بود، پس از شش ماه ناچار است بخش مهمی از توان و راهبرد خود را صرف حل مسئله هرمز کند. این موضوع به یکی از مهم‌ترین نمادهای ضعف قدرت نظامی امریکا تبدیل شده و در بسیاری از تحلیل‌ها یافت می‌شود.

مرکز مطالعات راهبردی و بین‌المللی امریکا، CSIS، درباره تنگه هرمز نوشت که جنگ عملاً به یک «جنگ فرسایشی، نه قدرت آتش» تبدیل شده است. به عقیده وی، ایران با پهپادها، مین‌های دریایی و قایق‌های تهاجمی کوچک توانسته برای عبور و مرور دریایی ریسک و عدم قطعیت ایجاد کند، حتی اگر از نظر قدرت نظامی متعارف قابل مقایسه با نیروی دریایی امریکا نباشد.

در واقع، تحلیل‌ها اذعان دارند که امریکا با وجود برتری نظامی، اما در مقابل قدرت نظامی ایران نتوانسته پس از گذشت ماه‌ها تنگه را باز کند و آن را به عنوان موفقیت جنگی عنوان کند. ناتوانی امریکا در جنگ اکنون در ابعاد کوچک‌تر به مرحله ناتوانی امریکا در بازگشایی تنگه هرمز رسیده و پیامدهای عدم موفقیت در جنگ را لاجرم تصعید داده است. از این رو، عدم بازگشایی تنگه هرمز و کنترل آن تحت نظارت ایران با بازنمایی محدودیت‌ها و ضعف‌های امریکا و مخدوش کردن تصویر قدرت ادعایی و برتر جهانی، نقطه عطفی در روند افول امریکا محسوب می‌شود. براساس گزارش‌های موجود، تنگه همچنان بسته است و تنها شش کشتی روز سه‌شنبه از تنگه هرمز عبور کرده‌اند. رویترز می‌گوید، همین مسئله باعث شده بازار در «مه اطلاعاتی» قرار بگیرد و نفت برنت نیز به حوالی ۱۰۰ دلار برسد که نشان می‌دهد بحران انرژی در حال تشدید است.

■ هراس امریکا از رقیبان نظم بین‌الملل

یکی از نگرانی‌های کاخ سفید که کمتر به آن پرداخته می‌شود، رسوا شدن ضعف‌های امریکا در سه بخش عملیات‌های نظامی، اتخاذ راهبرد جنگی و میزان توانایی در حفاظت از دارایی‌های نظامی است. جنگ با ایران، آسیب‌پذیری عمیق زیرساخت‌های امریکا در منطقه را آشکار کرد. حملات مکرر ایران به پایگاه‌های نظامی، از جمله در بحرین، قطر، عربستان و کویت، خسارات قابل توجهی وارد کرد و نشان داد که قابلیت امریکا در برابر حملات تا چه اندازه صدمه‌پذیر است. علاوه بر آن، بن‌بست راهبردی امریکا که بسیاری از ناظران بین‌المللی امروز بر آن معترفند، نشان می‌دهد که تصمیم‌گیری در کاخ سفید با بحران روبه‌رو شده است.

رسوا شدن این ضعف‌ها، می‌تواند ارزیابی‌ها و محاسبات رقیبان امریکا را ساده‌تر کرده و توانایی آنها را برای طراحی راهبردی برای غلبه بر امریکا با اتکا به نقاط ضعف ارتش آن، به طور کارآمدی افزایش دهد. به طور اجتناب‌ناپذیری، امریکا در برهه کنونی در تلاش است که جنگ را به طرق مختلف در سراسر جهان گسترده کند تا از تغییر نظم بین‌الملل جلوگیری کند. به همین جهت، احتمال افزایش تنش در جنگ اوکراین و روسیه و همچنین آغاز جنگی دیگر در شرق آسیا برای تضعیف دولت چین هر روز بیشتر شده و مؤلفه‌های متعددی آن را تأیید می‌کند. حال در این چارچوب، پاشنه آشیل امریکا کاهش قدرت نظامی و نمایان شدن نقاط آسیب‌پذیری ارتش آن است. رویدادی که در جنگ ایران رخ داده و تبعات جدی بر آینده‌نگاری امریکا خواهد گذاشت. در واقع، جنگ امریکا با ایران توانست توانمندی‌های مدعی بزرگ‌ترین قدرت نظامی جهان را به چالش بکشاند و ضعف‌های سیستماتیک آن را به همگان نمایان کند.

دفاعی

در بازدید از یگان‌های لشکر ۱۶ زرهی قزوین عنوان شد

آمادگی کامل ارتش برای رویارویی با هر تهدید

فرمانده نیروی زمینی ارتش می‌گوید: برای نیروهای مسلح، یک درصد تهدید نیز به منزله تهدید کامل است؛ بنابراین ما در هر شرایطی، آمادگی کامل برای رویارویی با تمامی تهدیدها را دارا هستیم.

به گزارش روابط عمومی ارتش، امیر سرتیپ علی جهانشاهی، فرمانده نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی ایران، در بازدید از آمادگی و توان رزمی یگان‌های لشکر ۱۶ زرهی قزوین، ضمن بررسی آخرین وضعیت آمادگی عملیاتی، توان رزمی، تجهیزات و ظرفیت‌های دفاعی یگان‌های این لشکر، به آمادگی یگان‌های نزاجا در مرزها اشاره و اظهار کرد: نیروی زمینی ارتش در مرزهای کشور حضور فعال دارد و با آمادگی کامل از حدود و ثغور ایران اسلامی صیانت می‌کنند. وی در ادامه به عملکرد یگان‌های نیروی زمینی ارتش در شرایط جنگی پرداخت و تأکید کرد: در جریان جنگ‌های اخیر، نیروهای ما در زیر آتش دشمن، مسافت‌های طولانی را پیمایش کرده و خود و تجهیزات‌شان را در مواضع مورد نظر، مستقر کردند؛ این جابه‌جایی گسترده نیرو، تجهیزات و مهمات در شرایطی انجام شد که دشمن با استفاده از پهپادها، هواپیماها، ماهواره‌های جاسوسی و سایر ابزارهای پایش، تحرکات نیروهای ما را رصد می‌کرد. امیر جهانشاهی، حضور نیروهای زمینی در سنگرهای دفاعی را مایه دلگرمی ملت ایران و عامل دلسردی دشمنان دانست و تصریح کرد: این حضور قدرتمند نشان می‌دهد که نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران در دفاع از سرزمین و استقلال کشور، با اقتدار و روحیه‌ای جهادی، همواره پای کار هستند. وی با تأکید بر ضرورت حفظ آمادگی در برابر تهدیدات آینده خاطرنشان کرد: همان‌گونه که رهبر شهید انقلاب فرمودند، برای نیروهای مسلح، یک درصد تهدید نیز به منزله تهدید کامل و صددرصدی است. بنابراین ما در هر شرایطی، آمادگی کامل برای رویارویی با تمامی تهدیدها را دارا هستیم. فرمانده نیروی زمینی ارتش همچنین با حضور در منزل سروان شهید «هدایت دانشور»، از شهدای ارتش در جریان جنگ رمضان در قزوین، با خانواده این شهید والامقام دیدار و گفت‌وگو کرد و ضمن گرامیداشت یاد و خاطره این شهید والامقام اظهار کرد: شهید دانشور از نیروهای مؤمن، متعهد، پرتلاش و با دانش بود که با روحیه مسئولیت‌پذیری و تعهد، در مسیر خدمت به نظام مقدس جمهوری اسلامی و انجام وظایف محوله تلاش کرد و با نثار جان خود، برگ زرین دیگری بر افتخارات نیروی زمینی ارتش افزود. وی به جایگاه والای خانواده‌های شهدا اشاره و تأکید کرد: خانواده‌های شهدا با صبر و استقامت خود، ادامه‌دهنده راه شهیدان هستند و دیدار با این خانواده‌های گرانقدر، فرصتی برای تجدید عهد با آرمان‌های شهدا و بهره‌مندی از روحیه ایثار و فداکاری آنان است.

گزیده خبر

شهادت حافظ امنیت اهل سنت در شهرستان سرباز

روابط عمومی قرارگاه قدس نیروی زمینی سپاه از شهادت عبدالرئوف اسحاقی از افراد خوشنام بومی و اهل سنت منطقه سرباز، قبل از ظهر دیروز توسط مزدوران وطن فروش خبر داد.

به گزارش سپاه‌نیوز به نقل از روابط عمومی قرارگاه قدس نیروی زمینی سپاه، عبدالرئوف اسحاقی از افراد خوشنام بومی و اهل سنت منطقه سرباز توسط مزدوران وطن فروش به شهادت رسید. وی از پاسداران خوشنام اهل سنت و مورد وثوق مردم منطقه بود که اقدامات زیادی برای تأمین امنیت منطقه و خدمات رسانی به مردم داشت، اما تروریست‌های کور دل و بلوچ کش که تحمل امنیت برقرار شده توسط مردم بومی منطقه را ندارند اقدام به ترور ناجوانمردانه وی نمودند. قرارگاه قدس تأکید می‌کند تروریست‌های خود فروخته باید بدانند ترور افراد بلوچ حافظ امنیت تلافی شکست‌های پی در پی آنان را نمی‌کند و خون پاک این شهید بر زمین نخواهد ماند و به زودی تیم‌های تروریستی دیگری مورد ضربه قرار خواهند گرفت.

روایت مقاومت

روزنامه اینترنتی رسانه KHAMENEI.IR

سراب آبادانی در عمارت‌های شیشه‌ای

در معماری اصیل ایرانی، استادکاران قبل از گذاشتن خشت اول، روزها برای محکم کردن پی ساختمان وقت صرف می‌کردند. آنها با تجربه دریافته بودند عمارتی که روی خاک سست بنا شود، با اولین لرزش فرو می‌ریزد. داستان اقتصاد و آبادانی ملت‌ها شباهت عجیبی به همین حکایت کهن دارد. سال‌هاست در منطقه حساس غرب آسیا، دو نقشه راه کاملاً متفاوت برای آینده پیشنهاد می‌شود. یکی نمایی پرزرق‌وبرق و نمایشی دارد و دیگری مسیری سخت، اما واقع‌گرا، ریشه‌دار و اصیل است.

«صدای ایران»، روزنامه اینترنتی رسانه KHAMENEI.IR در سرمقاله شماره ۴۴۳ با این مقدمه نوشته است: طراحان نظم امریکایی دهه‌ها تلاش کردند نسخه خاصی از توسعه را به کشورهای منطقه مابفروشند؛ یک پیشرفت ویترینی که در ظاهر چشم‌نواز می‌نماید، اما موتور محرک آن کاملاً در دست بیگانگان قرار دارد. در این مدل وارداتی، گوهر اصلی، یعنی «استعداد انسانی»، «تولید دانش» و «استقلال»، نادیده گرفته می‌شود. همه‌چیز از پیش آماده است. از فناوری استخراج نفت تا تسلیحات و نرم‌افزارهای امنیتی، با پول خریداری می‌شود. هدف پنهان این نسخه، خلق کشورهای مرفهی بود که مصرف‌کنندگانی مطلق باشند و اراده ایستادگی در برابر سیاست‌های کلان بیگانه را از دست بدهند.

برخی از کشورهای دور و نزدیک، مدت‌ها همین مسیر راحت را پیمودند. برج‌های سر به فلک کشیده و شهرهای درخشان، تصویر یک موفقیت رؤیایی را به جهان مخابره می‌کرد. با گذشت زمان و بروز تلاطم‌های ژئوپلیتیک، پرده از یک حقیقت تلخ برداشته شد. آنها رفته‌رفته دریافتند تمام این ثروت و آبادانی، روی آب بنا شده است. توسعه وابسته، هیچ چتر امنیتی پایداری برایشان نگشود و اقتصادشان را در برابر تکانه‌های جهانی ایمن نکرد. رویکرد معنادار اخیر این کشورها به سمت پیمان‌های امنیتی، اقتصادی و بومی در منطقه و تلاش برای بازسازی روابط همسایگی، اعتراف بی‌صدایی به بن‌بست همان ایده پیشرفت وابسته است. آنها متوجه شدند خرید امنیت و توسعه، سرابی بیش نیست. رفتن به سمت پیمان‌ها و ائتلاف‌های بومی و منطقه‌ای، نظیر پیمان مکه و دیگر پیمان‌های مشابه آن، اشاره به ناامیدی از توسعه وابسته و پایان نظم متکی به امریکا دارد.

بررسی تاریخ اقتصاد جهان، گواه روشنی بر این مدعاست. هیچ قدرت صنعتی بزرگی، با تکیه بر عصای دیگران راه رفتن را نیاموخته است. مسیر توسعه آلمان، انگلستان و حتی خود ایالات متحده، حاصل سال‌ها تکیه بر نبوغ داخلی، حفظ استقلال همه‌جانبه و تحمل فشارهای سنگین بوده است. پیشرفت واقعی با قدرت درون‌زا و نیروی انسانی گره خورده است. با حذف این عناصر، دستاوردها شکننده و عاریتی خواهند بود. در میانه این تقابل تاریخی، رهبران انقلاب اسلامی با نگاهی ژرف و واقع‌بینانه، دست رد به سینه این توسعه تقلبی زدند. انتخاب راهبرد مقاومت در برابر نظم تحمیلی غرب، یک شعار احساسی نبود؛ یک ضرورت قطعی برای بقا و رشد حقیقی بود. ایران مسیر دشوار زایش از درون را برگزید. امروز، دستاوردهای خیره‌کننده جوانان این آب‌وخاک در لبه‌های دانش جهانی، از فناوری نانو و علوم هسته‌ای گرفته تا صنایع پیچیده دفاعی و تولیدی، میوه‌های شیرین همان انتخاب استراتژیک است. اگر قرار بود کشور در مدار وابستگی حرکت کند، سهم ما از این علوم، در بهترین حالت، کاربری محدود ماشین‌آلاتی بود که کلید خاموش و روشنش در جیب دیگران قرار داشت و با اولین تکانه کوچک، به‌سادگی فرو می‌ریخت. این که بسیاری از کشورهای به‌ظاهر پیشرفته با کوچک‌ترین ناآرامی در فضای ژئوپلیتیک، اقتصاد و تجارتشان فرو می‌ریزد، اما جمهوری اسلامی ایران زیر سنگین‌ترین فشارهای تحریمی و چندماه جنگ مستقیم نظامی با دو ابرقدرت اتمی جهان، همچنان اقتصادی سرپا و پویا دارد، قیاس این دو الگوی پیشرفت را به‌خوبی برای همه عیان کرده است. ایستادگی برای ساختن یک اقتصاد مستقل و مقتدر، شبیه صعود از یک صخره سنگی و مرتفع است. در این مسیر صخره‌نوردی، دست‌ها زخمی می‌شود، نفس‌ها به شماره می‌افتد و شیب مسیر طاقت‌فرساست. در پایین کوه، عده‌ای سوار بر تله‌کابین‌های عاریتی، بی‌هیچ زحمتی اوج می‌گیرند، اما با اولین قطع برق، میان زمین و آسمان معلق می‌مانند و گرفتار ترس سقوط می‌شوند. کوهنورد، اما با هر قدم، عضله‌ای فولادین می‌سازد و جای پای خود را در سنگ محکم می‌کند. ملتی که سختی این صعود را به جان می‌خرد، سرانجام طعم شیرین و ماندگار فتح قله را خواهد چشید؛ قله‌ای که هیچ طوفانی توان لرزاندن سنگ‌بنای آن را نخواهد داشت.

جدول

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱							■					■			
۲								■			■				
۳		■			■					■					
۴						■				■				■	
۵					■					■	■				
۶	■			■				■				■			
۷			■					■					■		
۸		■					■	■	■					■	
۹			■					■					■		
۱۰				■				■				■			■
۱۱					■	■					■				
۱۲		■				■				■					
۱۳						■					■			■	
۱۴					■			■							
۱۵				■					■						

طراح: علیرضا سجادی فر ■ شماره ۷۶۹۱

از راست به چپ

■ ۱ـ پسر اسفندیار که در شاهنامه به دست زواره کشته شد- خندانش را می‌پسندند- از شهرهای استان فارس ■ ۲ـ بذر کاشته شده را به ثمر رساندن- پدر- خط و ردیف ■ ۳ـ خاندان- خیال و گمان- صفت گل ■ ۴- فکرها- زهرآگین- آنچه از جانب خدا بر پیامبر الهام شود ■ ۵ـ مخفی و پوشیده- کوه آتشفشانی ایتالیا- دنیا و گیتی ■ ۶ـ زمین ترکی- نوعی کفش یا عینک- پارچه پشمی مالیدنی- تیره ■ ۷ـ تکیه دادن- خرد نیست- فرود- بینی حس می کند ■ ۸ـ از نام های پسرانه به معنی ستوده- جامه ■ ۹ـ مخترع تلفن- خون دماغ شدن- چاپلوسی- روش و شگرد ■ ۱۰ـ حرام اقتصادی- نزد ایرانیان است و بس- علف خشک- ناشنوا ■ ۱۱ ـ دلایل- سنجنده- از ماکیان پاپرده ای ■ ۱۲ـ شهر- از ادوات ورزش باستانی- هادی اتومبیل ■ ۱۳ـ جمع وصیت- نژاد ما- حرف همراهی ■ ۱۴ـ پسران- زنده- مطیع ■ ۱۵ـ عقیده- دانشمندان- از قالب‌های شعر فارسی

از بالا به پایین

■ ۱ـ امیدوآرزو- آزمایشگاه ■ ۲ـ صاحب- دانا- موی پرپشت و درهم پیچیده- بادی که از شرق وزد ■ ۳ـ متظاهر- کشوری در جنوب شرقی اروپا به مرکزیت تیرانا ■ ۴ـ بسیار زاری کننده- دور شکم- از نام‌های دخترانه ■ ۵ـ مینی بوس کوچک- پیشرو سپاه- درد و مرض ■ ۶ـ سختی و سنگینی- محلی با رونق که زندگی در آن جریان دارد- باید گرفتش ■ ۷ـ اولین- پست و خسیس ■ ۸ـ خجستگی و خوش بختی- صدای نازک ■ ۹ـ بودجه برای آن دوره زمانی تهیه می‌شود- وظایف محوله ■ ۱۰ـ دمای بالای بدن- اثاث منزل- کوبیده گندم ■ ۱۱ـ سرشت- برگرداندن مکالمات بازیگران یک فیلم به زبانی دیگر- درخت انگور ■ ۱۲ـ برگه نگهبانی سربازان- سقف خمیده و محدبی شکل- صاحب و پادشاه ■ ۱۳ـ طرفداران نوعی از حکومت خشک و خشن- اهل کرمان ■ ۱۴ـ میوه سلامتی- توان و رمق- روز بعد- خدای کافران ■ ۱۵ـ از پادشاهان ساسانی فرزند قباد اول که به دادگری و انصاف معروف بود- بغلی و جنبی

جدول سودوکو

ارقام ۱ تا ۹ را طوری قرار دهید که در هر ردیف، ستون و مربع های کوچک سه در سه فقط یک بار به کار روند.

		۵		۶		۱		
		۸	۲	۳				
						۵		۲
	۶		۹	۱			۷	
	۷		۸				۶	
	۹		۷				۲	
۲		۷			۱			
							۸	۳
۴					۷			

۷	۲	۵	۴	۶	۹	۱	۳	۸
۹	۱	۸	۲	۳	۵	۶	۴	۷
۶	۴	۳	۱	۷	۸	۵	۹	۲
۵	۶	۲	۹	۱	۳	۸	۷	۴
۳	۷	۴	۸	۵	۲	۹	۶	۱
۸	۹	۱	۷	۴	۶	۳	۲	۵
۲	۸	۷	۳	۹	۱	۴	۵	۶
۱	۵	۹	۶	۲	۴	۷	۸	۳
۴	۳	۶	۵	۸	۷	۲	۱	۹

جدول کلمات متقاطع

پاسخ جدول شماره ۷۶۹۰

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	م	ع	ا	ی	ن	ه	ف	ن	ی	■	ت	م	ک	ی	ن
۲	ل	ط	ف	■	ا	ی	و	ب	■	ک	و	ر	م	ا	ل
۳	ک	ر	■	ب	ر	ا	ت	■	ک	ی	س	■	د	ر	س
۴	ا	■	ل	ا	ه	ه	■	ک	ر	ا	ک	ر	■	غ	و
۵	ل	ا	و	ی	■	و	ا	ل	د	■	ا	س	م	ا	ن
۶	ش	ی	ط	ن	ت	■	ی	و	گ	ا	■	خ	ا	ر	■
۷	ع	ز	ی	■	ک	س	■	خ	ا	ر	ک	■	ت	■	چ
۸	ر	و	■	گ	ل	ر	خ	■	ر	م	ل	ه	■	م	ا
۹	ا	■	ص	■	ف	خ	ا	ر	■	ه	ی	■	م	ی	خ
۱۰	■	ب	ل	ا	■	س	ک	ا	ن	■	پ	ی	ا	ن	و
۱۱	پ	ل	ا	ک	ت	■	ر	چ	ی	م	■	ک	ل	ا	ش
۱۲	ز	و	■	د	و	س	ی	ه	■	ی	ز	د	ی	■	ک
۱۳	ش	ن	ا	■	ا	ر	ز	■	و	ک	ی	ل	■	و	ر
۱۴	ک	ی	گ	ا	ل	ی	■	م	ط	ر	ب	■	ل	ب	د
۱۵	ی	ا	و	ر	ی	■	ژ	ا	ن	و	ا	ل	ژ	ا	ن